

स्वप्रत्ययास्वानुकूलावृत्तिर्जीविका तवसत्संगोनास्तीत्यर्थः ॥ ८९ ॥ ईर्षुरिति त्वयितुर्ईर्षुत्वं घृणादया तवतुषश्चः पुत्रोनास्तीतिभावः ॥ ९० ॥ ९१ ॥ वाक्पारुष्यं दंडपारुष्यं च पाण्डवेषु त्वत्पुत्रैः कृतं ॥ ९२ ॥
 ॥ ९३ ॥ नवेति श्रोत्रादिपंचकं मनोबुद्ध्यहंकाराः स्थूलशरीरं चेतनवद्वाराणीवद्वाराणि विषयग्रहणमार्गायस्मिन्तत् तिस्रः स्थूणाः स्तंभा इव विधारकायस्य ते च अविद्याकामः कर्मच वेदमगृह्णद्देहद्वयात्मकं पंच
 आरोग्यमानृण्यमविप्रवासः सद्भिर्मनुष्यैः सहसंप्रयोगः ॥ स्वप्रत्ययावृत्तिरभीतवासः षट्जीवलोकस्य सुखानिराजन् ॥ ८९ ॥ ईर्षुर्घृणीनसंतुष्टः क्रोधनोनित्य
 शंकितः ॥ परभाग्योपजीवी च षडेते नित्यदुःखिताः ॥ ९० ॥ सप्तदोषाः सदाराज्ञा हातव्याव्यसनोदयाः ॥ प्रायशो यैर्विनश्यंति कृतमूला अपीश्वराः ॥ ९१ ॥ स्त्रियो
 क्षामृगयापानं वाक्पारुष्यं च पंचमं ॥ महच्चदंडपारुष्यमर्थदूषणमेव च ॥ ९२ ॥ अष्टौ पूर्वनिमित्तानि नरस्य विनशिष्यतः ॥ ब्राह्मणान्प्रथमं द्वेष्टि ब्राह्मणैश्च विरु
 ध्यते ॥ ९३ ॥ ब्राह्मणस्वानिचादत्ते ब्राह्मणांश्च जिघांसति ॥ रमते निंदया चैषां प्रशंसां नाभिनंदति ॥ ९४ ॥ नैनान्स्मरति कृत्येषु याचितश्चाभ्यसूयति ॥ एतान्दो
 षान्नरः प्राज्ञो बुद्ध्येदुध्वा विसर्जयेत् ॥ ९५ ॥ अष्टाविमानिर्हर्षस्य नवनीतानि भारत ॥ वर्तमानानि दृश्यंते तान्येव स्वसुखान्यपि ॥ ९६ ॥ समागमश्च सखिभिर्म
 हांश्चैव धनागमः ॥ पुत्रेण च परिष्वंगः सन्निपातश्च मैथुने ॥ ९७ ॥ समये च प्रियालापः स्वयूथेषु समुन्नतिः ॥ अभिप्रेतस्य लाभश्च पूजा च जनसंसदि ॥ ९८ ॥
 अष्टौ गुणाः पुरुषं दीपयंति प्रज्ञा च कौल्यं च दमः श्रुतं च ॥ पराक्रमश्चाबहुभाषिता च दानं यथाशक्ति कृतज्ञता च ॥ ९९ ॥ नवद्वारमिदं वेदमत्रिस्थूणं पंचसाक्षिकं ॥ क्षे
 त्रज्ञाधिष्ठितं विद्वान्यो वेदसपरः कविः ॥ १०० ॥ दशधर्मं न जानंति धृतराष्ट्रनिबोधतान् ॥ मत्तः प्रमत्त उन्मत्तः श्रान्तः क्रुद्धो बुभुक्षितः ॥ १०१ ॥ त्वरमाणश्च लुब्धश्च
 भीतः कामी च ते दश ॥ तस्मादेतेषु सर्वेषु न प्रसज्येत पण्डितः ॥ १०२ ॥ अत्रैवोदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ पुत्रार्थमसुरेन्द्रेण गीतं चैव सुधन्वना ॥ १०३ ॥ यः कामम
 न्यूप्रजहाति राजा पात्रे प्रतिष्ठापयते धनं च ॥ विशेषविच्छ्रुतवान् क्षिप्रकारीतं सर्वलोकः कुरुते प्रमाणं ॥ १०४ ॥ जानाति विश्वासयितुं मनुष्यान् विज्ञातदोषेषु
 दधाति दंडं ॥ जानाति मात्रां च तथा क्षमां च तं तादृशं श्रीर्जुषते समग्रा ॥ १०५ ॥

तित एव पांचभौतिकमित्यर्वाचीनः पाठ उपेक्ष्यः क्षेत्रज्ञेन चिदात्मना अधिष्ठितमिदं क्षेत्रं तत्त्वेन यो विद्वान् वेदसपरः सर्वोक्तः कविर्ब्रह्मविदित्यर्थः ॥ १०० ॥ मत्तो मद्यादिना प्रमत्तो विषयांतरासक्त्यानवहितः उन्मत्तो
 धातुदोषात् एतेषां मध्ये त्वं लुब्धोऽसीति भावः ॥ १०१ ॥ १०२ ॥ १०३ ॥ काममन्युः कामक्रोधौ विशेषवितृत्तारतम्यज्ञः ॥ १०४ ॥ मात्रां अपराधानुसारेण दंडप्रमाणं ब्राह्मणादौ अपराधस्य क्षमां च जानाति ॥ १०५ ॥